

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 50—	celo leto naprej K 55—
pol leta 25—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 13—	celo leto naprej K 60—
na mesec 4 50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Ishaja vsak dan zvečer izvzemli nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vin., parite in zalivale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vedno po nakaznici. Na samo pisemne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 48—	četrt leta 12—
pol leta 24—	na mesec 4—

Posamezna številka velja 30 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v l. nadstr. levo), telefon št. 34.

Politični položaj.

Dunaj, 2. julija.

Jutri in v četrtek se vršijo v parlamentu številna posvetovanja. Čehi, Poljaki in Nemci so sklicali svoje ljudi, da se posvetujejo o položaju. Važno in pomembno je, da so jugoslovanski, češki in poljski voditelji v trajnem stiku in se vedno očitneje kažejo konture paralelnega postopanja.

Zivahna posvetovanja se vršijo med voditelji Poljskega kluba in zastopniki Vsepoljakov ter poljskih socijalnih demokratov, ki so svojčas iz Poljskega kluba izstopili. Gre za ustanovitev jedrnatne poljske parlamentarne organizacije. Vlada napenja vse svoje sile, da bi to preprečila ter ponuja poljskim konzervativcem najrazličnejše koncesije. Toda razpoloženje med poljskim narodom je postalo tako radikalno, da se tudi največji »aktivisti« ne upajo pakirati z Seidlerjem. Sedaj hoče ministrski predsednik preprečiti galskega namestnika generala Huyana kot posredovalca. To je po priliki isto, kakor da bi hotela izročiti posredovanje z Jugoslavi štajerskemu grofu Claryju ali dalmatinskemu Attemsju. . . . Dokaz brezmejnega navihosti je, da Seidler še vedno upa do- seči — večino za sebe.

Koncem tedna se bo ministrski predsednik razgovarjal z voditelji opozicijskih strank, ki mu seveda ne morejo drugega povedati, nego kar so že povedali. Morda bo treba rabiti nekoliko ostrejših in bolj grobe besede, da bo gospod vitez razumel.

Zborniški predsednik dr. Gross skliče konferenco načelnikov strank na 11. ali 12. t. m. V tej konferenci se bo določil modus procedendi za prve seje državnega zbora zlasti način, kako je opraviti veliko politično debato. Ta debata se bo najbrž vršila v okviru prvega branja proračunskega provizorija.

Danes je konferiral poslanec dr. Korosec z ministrskim predsednikom o nekaterih nepolitičnih zadevah. Načelnik nemško - nacionalne stranke dr. Sylvester je bil pri grofu Burianu v zadevi diplomatskih pogajanj, ki se pričnejo 8. t. m. v Solnogradu. Mnogo pozornosti je vzbudila avdijska bivašega zunanjega ministra grofa Czernina pri cesarju. Pravijo, da je ta avdijska zvezi z nameravano spremembo v vodstvu skupnega finančnega ministrstva, ki ga vodi še vedno zunanji minister grof Burian. Portfelj skupnega finančnega ministrstva naj, kakor zatrjujejo, prevzame dosedajni načelnik skupnega prehranjevalnega urada general Landwehr. Czerninova avdijska je trajala trideset ur.

Zadnje dni so se raznašale o vzrokih dogodkov ob Pavi po Dunaju najgorostasnejše vesti. Tudi v Budimpešti so te govorice bile tako razširjene, da je prijavljenih v državnem zboru več interpelacij.

Dunajske sodbe o jugoslovanskem vprašanju ob koncu četrtega leta svetovne vojne.

Danzerjeva »Armeezeitung« v številki od 20. junija tako - le tarna: »Jugoslovansko vprašanje je na dnevnem redu: ne šele od včeraj, ne šele izza atentata v Sarajevu, nego najmanj že 70 let, izza leta 1848. Nahaja pa to vprašanje Avstrijo prav tako nepripravljeno, neorientirano in brezciljno, kakor ob izbruhu vojne, kakor v pogodbenih bojih leta 1867, kakor v metežu revolucijskega leta. Z našimi Slovenci smo kaj nezadovoljni (!), odkar so se zvezali s Čehi. Čudimo se (!) iz Dalmacije čuti samo glasove nezadovoljnosti. Do Zagreba in Sarajeva ali celo do Beograda pa sploh ne

sežejo naši pogledi. (Prav res!)

Kar naenkrat (!) začujemo o »jugoslovanskem programu«: združitev vseh Jugoslovancev od Drave do Morave, in poznamo na to samo en odgovor: veleizdaja. Doživeli pa smo že vsekakor dobro, ko so podobne ideje na jako visokih mestih na Dunaju sveto propagirali. Nato slišimo zahtevo iz Ogrskega: odstopitev Bosne in vse Dalmacije štefanski kroni in imamo pri tem vsaj še top občutek, da bi to pomenilo tako nekako zadavljenje Avstrije. Nato se oglasi velikohrvatski program: Bosno - Hercegovino je spojit z današnjo Hrvatsko - Slavonijo in obenem »s primernimi sredstvi« varovati interese Avstrije v teh krajih, n. pr. z razširjenjem delegacij, da bi besedniki bodoče Velike Hrvatske imeli v njih glas in sedež. Pri tem pa hrvatski voditelji časih tudi mislijo na to, da naj bi Ogrska anektirala Srbijo in za to Hrvatsko, namreč »Veliko Hrvatsko« popolnoma izpustila — torej trilateralizem, pri čemer bi tudi v povečani Hrvatski zanesljivi Hrvatje obdržali vodstvo. Kaj pa pravijo zastopniki Avstrije k vsem tem možnostim? Plešejo okoli češkega vprašanja in se glede našega jugovzhoda zadovoljujejo z zgolj defenzivno. Pri tem pa vsak dan narašča nevarnost, da bodo Hrvatje spriči dunajske onemoglosti in brezglavosti vrgli puško v koruzo in se navsezadnje četudi neradi vklonili od Budimpešte predlagani jim rešitvi, ki je zanje jako škodljiva, za Avstrijo pa naravnost uničujoča. Avstrija pa ne pozna odkupnine, ki bi mogla odtehtati izgubo dalmatinskega obrežja.

Povsem v skladu z »Armee - Zeitung«, ki pravi, da dunajske oči niti do Zagreba ne vidijo, se nahaja članek, ki ga je v sobotni »Neue Freie Presse« napisal eden najodličnejših avstrijskih diplomatov, bivši prvi sekcijski načelnik v zunanjem ministrstvu in veleposlanik baron Macchio o jugoslovanskem vprašanju. Pisec priznava, da se nahaja jugoslovansko prasanje na dnevnem redu Evrope, odkoder ga ne ne bo lahko iztisniti. O tem naj si monarhija ne dela nobenih iluzij. Zaključki, ki jih izvaja baron Macchio iz tega spoznanja pa so do skrajnosti naivni in dokazujejo popolno pomanjkanje vsakega državnega duha. Pisec se tolaži, da bodo valovi nacionalnega pobjenja tudi pri Jugoslovanih se poglegli in da se bodo Hrvati, Slovenci in Srbi zopet privadili solidnemu staremu gestu »ubi bene, ubi patria«. Gre torej le za to, jim ta »bene« pripraviti. Monarhija ne more nikdar dopustiti niti tega, da bi se v njenem okviru ustvarila posebna jugoslovanska država. In sploh je baron Macchio nasprotnik vsakega načrta, ki bi hotel na jugu spreminjati sedanje politične razmere. Zato nasvetuje, naj sicer ostane vse pri starem, le gospodarsko naj posveča Dunaj jugoslovanskim deželam večjo skrb, pa bo prebivalstvo zadovoljno in se ne bo več vdajalo raznim zapeljivcem. To je, kakor rečeno, nasvet enega najodličnejših diplomatov, ki bi moral dobro presoditi pomen korenite ugodne razrešitve jugoslovanskega vprašanja za monarhijo. Sedaj si lahko predstavljamo, kako sodijo o naših zadevah povprečni dunajski politiki.

Kako razpravljajo tudi sicer trezni dunajski listi o našem vprašanju, dokazuje uvodnik znane dunajske »Zeit« z dne 2. tega meseca, ki priznava nujnost rešitve jugoslovanskega vprašanja, pravi pa, da je najnovejši jugoslovanski pokret, ki gre za ustanovitvijo samostojne državne Srbije, Hrvatov in Slovencev, nevarnost za obstoj monarhije. Po sodbi izkušnih poznavalcev položaja, pravi list, bi brezdvomno v taki državni tvorbi vse politično vodstvo dobili v roke Srbi, od katerih da nima Avstrija, naj bodo že v njenem okrilju ali pa samostojni zunanji, pričakovati nič dobrega. Tako država da bi tudi odrezala od morja in gospodarsko oslabil oboja vodilna naroda Nemce in Madžare. Članek se ogreva za veliko-hrvatski problem ob varovanju državnopravnih in gospodarskih zagotovitev. Treba je okrepiti hrvatsko, narod, ki je toliko žrtvoval v vojni. Slovenci, pravi list, pa pri tej rešitvi seveda ne pridejo na svoj račun. Državniška modrost »Zeit« sevoja torej že do frankovskega programa, kar je vsekakor več nego Macchiova »ideja«.

Naknadna begunska podpora po § 9 begunskega zakona.

Osrednji odbor na Dunaju I., Bankgasse 2, sporoča:

Veliko vznemirjanje in nevoljo med begunci, mnogo dela, konference, posredovanja itd. na Dunaju in v Trstu (tudi v zadnji seji deželnega sosveta za obnovo) je že zbudilo vprašanje: ali in koliko in kateri begunci dobe tisto takozvano naknadno begunsko podporo do 500 K na osebo v zmislu § 9. begunskega zakona z dne 31. decembra 1917 D. Z. št. 15 za 1918. — Časopisi so končno objavili čudno vest, da je v tej zadevi spregovorilo zadnje besedo — finančno ministrstvo, ki zahteva rešitev točno po besedilu in ne po § 9., namreč da dobe tisto podporo le tisti begunci, ki so bili oblastveno evakuirani. Za Gorico naj bi to veljalo od 8. avgusta 1916 naprej, ko so Lahi mesto zavzeli, češ, da je bil šele tega dne izdan evakuacijski ukaz.

»Osrednji odbor« je takoj posegel vmes ter poleg drugih čimteljev naprosil tudi »Jugoslovanski klub«, da se resno zavzame za pravično rešitev tega perečega vprašanja.

»Jugoslovanski klub« je poslal Osrednjemu odboru obsenejše poročilo o svojih dosedanjih korakih, iz katerega posnemamo v pomirjenju naših begunccev naslednja pojasnila:

Ministrstvo za notranje zadeve se noče vmešavati v vprašanja, kje in komu tiče naknadna begunska podpora. To imajo odločiti okrajna glavarstva in v slučaju pritožb namestništvo v drugi in zadnji instanci.

»Evakuacija« v zmislu zakona pomeni ukaz, naročilo, naj se ljudstvo izseli. Tako naročilo more biti pisano ali ustno, z višjega mesta ali od zadnjega korporala ali redarja. Dokaz, da je bilo dano tako naročilo, se more dognati z oblastvenimi poizvedbami, s pričami, z izpovedjo begunccev samih. Prva instanca (okrajno glavarstvo) lahko torej samo ugotovi, ali se je kakorkoli dalo kako oblastveno naročilo za izselitev. Ni treba niti, da je bilo hkrati evakuirano celo mesto, cela vas, marveč le posamezni deli, tudi posamezne hiše. Na primer v Gorici oni deli ob Soči, ob kolodvorih, ob gotovih točkah v sredini, kamor je sovražnik streljal. Lahko je torej, da je n. pr. bila porušena v celi vasi le ena hiša, vsled tega so bili stanovalci evakuirani; vojaštvo je potrebovalo le nekaj hiš za svoje namene — in je prebivalce prepodilo. To so oblastvene evakuacije.

Nikakor pa ni ministrstvo dalo navodil, da naj bi veljala za Gorico evakuacija šele od 8. avgusta 1916. Kdaj naj se smatra za Gorico dan evakuacije, naj določijo glavarstvo po dejanskih okoliščinah.

Z ozirom na taka pojasnila Jugoslovanski klub ne more pričeti nikake parlamentarne akcije, dokler ni od strani glavarstev kakih takih rešitev, ki bi bile dejstvom v obraz.

Zato se je Osrednji odbor obrnil najprej s primernimi pojasnili na glavarstvo goriško in namestništvo. Osrednji odbor zastopa stališče, da je bila Gorica evakuirana že 23. maja 1915 (binkoštni ponedeljek). Tega dne je oznanjala policija po mestu, da naj zapusti mesto, kdor le more, da se izsele vsi c. kr. in avtonomni uradi in da pojde ob 7. uri zvečer zadnji vlak. In v resnici so do večera zapustili mesto vse uradi: sodnija, pošte, davkarija, financa itd., ostali so edino redarji s povsem pripravljeno nahrbtniki, da lahko tudi oni vsak hip zapuste mesto. Od civilnega prebivalstva je odšlo vse, kar je le moglo oditi. Ostali so le tisti, ki so morali ostati ali hoteli ostati iz raznih vzrokov in interesov. Toda ostali so le na svojo odgovornost. Oblasti so odklonile vsako odgovornost za njih življenje in imetje.

Ali ni bila to popolna evakuacija? Seveda ni bila to vojaška evakuacija, ker vojaštvo posega v take zadeve le tedaj, ako civilno prebivalstvo ovira vojaške operacije.

Gorica je bila torej evakuirana že 23. maja 1915. Ker so Lahi zamudili priliko, da bi bili že takrat mesto zavzeli, je nastala tam šele pozneje nepričakovana in nenameravana obrambna črta ob Soči na zapadu Gorice. Nekaj oblastni se je potem vrnilo, vsaj deloma (pošta, glavarstvo itd.), ali civilnemu prebivalstvu niso dovolili vrnitve, mno-

gim niti toliko ne, da bi rešili še kaj svojega imetja.

Kdor je torej že 23. maja 1915 ali pozneje zapustil Gorico, je begunec v zmislu § 9. in mora dobiti naknadno begunsko podporo.

Jugoslovanski klub pravi dalje doslovno:

Bilo bi pa tudi res absurdno, da bi morala biti izdana šele drugačna evakuacijska povelja po vseh onih nečuvanih nevarnostih, nesrečah, bombardiranjih, zaprtju celih ulic in mestnih delov, strelskih jarkov in topov sredi mesta, kar mora biti oblastvom vse dobro znano.

Omejitve naknadne begunske podpore na čas po 8. avgustu 1916 bila bi monstrozna, kar bi nas prisililo do energičnih korakov v javnosti in državnem zboru. Po našem mnenju bi se to zgodilo na račun osebne reputacije odločujočih gospodov v Gorici in v Trstu, kajti gotovi smo, da bi vsakdo le nam prav dal. Prosimo tozavednih poročil do prve seje poslanske zbornice, da bomo mogli primerno urediti parlamentarno akcijo itd.

Sporočamo to beguncem, da se pomirijo in hladnokrvno čakajo končne odločitve. Seveda gre tu le v Gorici za velikansko svoto, ali da bi država hotela to priložnosti na škodo — docela uničenega našega ljudstva — tega ves kulturni svet ne bi mogel pojmiti in še manj odobrati.

Dunaj, dne 29. junija 1918.

Ustanovni zbor IDS.

POZDRAV ČESKE DRŽAVNO-PRAVNE DEMOKRACIJE JDS.

Načelstvo JDS. je prejelo sledeče pismo:

V Pragi, 28. junija 1918.

Spoštovani gospodje!

V dneh, ko se zbirate iz vseh krajev slovenskega juga v Ljubljani, da ustanovite Jugoslovansko demokratsko stranko, se Vas spominjamo z najtoplejšo simpatijo, ker smo prepričani, da bo z ustanovitvijo nove stranke storjen nadaljni bistveni korak h konsolidiranju političnih sil jugoslovanskega naroda.

Pozdravljamo v Vas novega sobojenika, ki pojde za enakimi cilji, kakor stranka, v katere imenu imamo čast govoriti.

Želimo Vašemu delu polnega uspeha in ostajamo z izrazom bratskega spoštovanja

Tajništvo češke statopravne demokracije:

Karl Kramář, predsednik.

F. Šis, tajnik.

★

Prosvetni osek.

Načelnik osekude deželni poslanec dr. Fr. Novak; podnačelnik deželni poslanec E. Gangl; podnačelnica gđica M. Wierglieva. O splošnih prosvetnih načelih referira dr. Fr. Ilešič. O ljudskem in socialno - praktičnem šolstvu g. učitelj Luka Jelenc. O ljudski naobrazbi Junij Brut, o narodni obrambi g. Kosec (korreferent dr. Fr. Rosina), o verstvu dr. S. Dolar. Na dnevnem redu sta bila tudi referata o srednjem in visokem šolstvu ter o ženski vzgoji. Za glavne referente se izvoli dr. Fr. Ilešič. Udeležba publike je bila izvanredno velika in vztrajna. Končni sklepi so se ali tikali predloženega programa, ki se je v nekaterih točkah znatno izpopolnil in preuredil, ali pa so bili resolucije z aktualno važnostjo.

Kulturna načela JDS.

Referat dr. Ilešiča o glavnih kulturnih načelih in splošnih načelih izobrazbe in vzgoje predstavlja takorekoč kulturno filozofijo JDS. ter spada bistveno v nje program.

Preosnova ljudskega šolstva.

G. Luka Jelenc ni referiral v imenu »Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev«, vendar je sporočil, da se v okviru »Zaveze« marljivo izdeluje podoben načrt za preosnovo našega ljudskega šolstva, ki sloni na modernih pridobitvah pedagogike in didaktike, pred vsem pa na koristnih in potrebnih vseh stanov in vseh plasti našega naroda. Z ozirom na to poročilo se sprejmejo sledeče resolucije: 1. JDS. pozdravlja delo, ki ga vrši Zaveza s tem svojim načrtom. 2. Izvrševalnemu odboru JDS. se naroča, naj med svojim članstvom zbudi zanimanje za to delo. 3. Ko bo načrt stranki predložen, naj ga temeljito prouči in da vsemu svojem članstvu priliko, se izreči o njem. 4. Izreka se upanje, da tudi oboje drugi v poštevi prihajajoči stranki za-

vzameta napram temu delu preosnove šolstva enako stališče.

Srednješolstvo.

Poseben referat je podal sliko dosedanjega srednjega šolstva v naših deželah, ki ni prav nič v stiku z narodom. Iz te slike se podaja naše želje in zahteve same ob sebi. Na noben način se naše srednje šolstvo ne sme omejevati le na gimnazije, na tudi ne le za gimnazije in realke. Pri visokošolskem vprašanju je posebno vedno misliti na ves slovenski jug. Sprejmejo se sledeče resolucije: 1. Izvrševalni odbor JDS. naj ustanovi takoj v okviru stranke odbor, obstoječ iz šolnikov in praktikov, ki naj izdelata enoten načrt za vse naše narodno šolstvo od ljudske do visoke šole. Ta odbor stopi v zvezo z osekem »Zaveze učiteljskih društev«, ki za ljudsko šolo že izdeluje načrt. 2. Vpoštevajoč potrebo, da se dvigne ves narod na čim višjo stopinjo izobrazbe in da se v ta namen pomnoži šolstvo vseh vrst in strok, pozivljamo slovenske občine in druge javne korporacije ter društva, da pripravljajo v svojem delokrogu ustanovitve novih strokovnih in srednjih šol. 3. Radi pomanjkanja dobrih dijaških stanovani in smotrane narodne vzgoje - rednje šolskega dijaštva opozarjamo srednješolska dijaška podpora društva in slovensko ter jugoslovansko javnost sploh na nujno potrebo dijaških domov zlasti v obmejnih srednješolskih mestih, pa tudi v Ljubljani. 4. Da bomo mogli po vojni ekonomski razdeliti svoje narodne sile na vse stanovne, je nujno potrebno, da napravimo čim prej statistiko raznih uradniških in drugih mest po posameznih stanovih, statistiko srednješolskega in visokošolskega dijaštva ter dijakov - vojakov.

Ženska izobrazba.

Referat o ženskem šolstvu naglašala, da ženska s samo volilno pravico še ne dobi obenem tudi vplivne besede o vprašanjih javnega življenja: treba je socialnega dela, a v to svrhu raznih strokovno - socialnih tečajev. O tem kakor sploh o vsem ženskem šolstvu podaja osnutek načrta, ki ga bo treba podrobneje izdelati. Sprejme se sledeča konkretna resolucija: »Sestrazredni ženski licej v Ljubljani naj se izpremeni v osemrazredno žensko realno gimnazijo.«

Ljudska prosveta.

Po referatu Junija Bruta o ljudski naobrazbi se sprejmejo sledeče resolucije: 1. Vpoštevajoč največjo važnost širjenja ljudske izobrazbe, pozivljamo ustanovni zbor JDS. vsa izobraževalna in slična društva, da začno jesti s predavanji in poučnimi kurzi v mestih in na kmetih. 2. Ljudsko izobraževalno društvo Akademija v Ljubljani naj organizira svoja predavanja in poučne tečaje v smislu prave ljudske visoke šole. 3. Javne zastope, denarne zavode in zasebnike pozivljamo, da prispevajo s potrebnimi gnotnimi sredstvi. 4. Krajevne organizacije naj polagajo posebno važnost na izobraževalno delo.

Narodna obramba.

V zvezi z ljudsko naobrazbo, ki je eno izmed sredstev narodne obrambe, referira g. Kosec o narodni obrambi. Z nazornimi slikami kaže položaj naših narodnih mej, ki so naša glavna fronta. Dodatno referira o tem predmetu iz svojega živga izkustva dr. Fr. Rosina. Končno se sprejme sledeča resolucija:

JDS. smatra gojitev obrambnega dela v vseh pokrajinah, kjer prebivajo Slovenci in sploh Jugoslovanci, za nujno delo, zlasti pa se zaveda sledečega:

1. Dotok v potučena mesta in kraje na našem ozemlju mora biti brezpogojno ohranjen našemu narodu. Ko se to zgodi, postanejo vsi ti kraji sami od sebe naši.

2. Naše življenske razmere se morajo zboljšati tako, da naš delavec in obrtnik ne bo primoran, iskati kruha izven naših mej. To je naloga naše narodne politike. Gospodarski razvoj se ne da naenkrat obrniti, vendar je možno dati emigraciji vsaj drugo smer: mesto na sever naj gre na jugovzhod in ob morje.

3. Poleg skrbi za duševno izobrazbo in poleg širjenja narodne zavesti je naglašati še sledeča podrobnejša sredstva narodne obrambe: daje se obrtnikom in drugim naseljenjem materialna pomoč s posojili in podporami; brezplačno se posreduje pri nakupovanju in prodaji zemljišč; s pomočjo zapunih mož se za občine sestavi natančen izkaz zemljišč, ki bi šla na prodaj; brezplačno se posreduje pri službah in nameščenju v uradih, v trgovini in rokodelstvih; zbirati in poučevati je roko-delske in trgovske učence; sploh je posvetiti vso skrb nežni in doraščajoči mladini.

4. Dosedanja obrambna društva, »Društva sv. Cirila in Metoda«, »Društva sv. Cirila in Metoda« za Istro, »Slovenska straža« in »Branjbor« naj se

dogovore in naj si složno razdele šolsko in drugo obrambno delo.

5. Najzadnje narodna obramba pa bo naša državna samostojnost.

Versko vprašanje.

V svojem referatu o verski je dr. Dolar zavzel stališče plemenite svobode prepričanja. Sprejela se je resolucija, ki razširja besedilo programa in se glasi: Versstvo je kulturni pojav prve vrste. Priznavamo mu svoboden razvoj in posamezniku versko svobodo. Nikogar ni mogoče siliti k veri, ker se s silo ne vsilari ona notranja pripravljenost, ki jo ima človek takrat, ko se ves vda božji volji. Spoštujemo vse verske oblike ob čim večji verski strpnosti in ob popolni odkritosti, poštenosti in plemenitosti. Nedopustna je zloraba vere. Odborujemo načela amerikanizma, ki razumeva razmerje med cerkvijo in politiko tako, da cerkev odobrava vse mogoče oblike države, da celo popolno ločitev vere od države, da veri se prepusti za njen notranji razvoj odprta pot.

Ustanovni shod je na podlagi celotnega referata dr. Dolarja vtrdil vsem predlogom oziroma sklepom odsekovim.

★

ORGANIZACIJSKI - POLITIČNI ODESEK.

O organizaciji JDS. je poročal Avg. Petrič. Temelji organizacije JDS. je krajevna organizacija, ki obsega naravnost za načelstvom izvrševalnega odbora. Istočasno je krajevna organizacija prva vez med članstvom JDS. Delo krajevne organizacije je začrtano v organizacijskem statutu, ter se ne sme omejevali samo na sprejemanje članov, na strankin davek in na volitev izvrševalnega odbora, marveč ima predvsem nalogo širiti ideje JDS. zlasti potem razširjanja tiska, kontroliranja lokalno kulturno delovanje, pa tudi delovanje na gospodarskem polju, skratka zanimati se je za vse, kar je v obliki koristi. Področnost nalog krajevnih organizacij se zrcalijo v organizacijskem statutu. Veliko važnost polaga referent na volitve, zlasti na volitev izvrševalnega odbora. V tem oziru se je pokazalo med sedaj osnovanimi krajevnimi organizacijami in političnimi društvi posebno veliko zanimanje, kar je znak, da se politične organizacije prav dobro zavedajo važnosti tega vprašanja. Referent se dotakne nadalje tudi strankinega davka ter okrajnih in deželnih političnih odborov JDS. Zadnjih ne priporoča v ustanovitvi razun v slučaju, kadar se kaže neizogibna nuja potreba. Temelji organizacije naj je in ostane krajevna organizacija.

V živahno debato, ki se je razvila o tem predmetu, so posegli m. dr. S. Kramar, Rus, Stepančič, dr. Dimnik, dr. Kramar in dr. Kukuljevič. Naznanilo se je, da se je izkazala potreba zvišati število članov izvrševalnega odbora najprej od 90 na 60 in sedaj na 66 članov. Kot sponzorovalec je razpravljal dr. Kramar o vloženih številnih spremembah predlogov k organizacijskemu redu ter je priporočil, da se zviša število članov izvrševalnega odbora na 66 ter da se sprejme določba, da je izvrševalni odbor pri razglasitvi kandidatur za bodoči izvrševalni odbor vezan na predloge krajevnih organizacij.

Preds. dr. Triller je na to od točke do točke predelal organizacijski red ter so bile od poročevalcev priporočene izpremembe odobrene, ostali predlogi pa izročeni izvrševalnemu odboru, da jih porabi kot material za izboljšanje organizacijskega reda, čim bi se pokazali v praksi nedostaki.

Organizacijski red je bil končno z zgornj navedenimi spremembami v celoti sprejet.

Z italijanske fronte.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 2. julija. (Kor. urad.)

Artillerijsko delovanje je bilo na vsej italijanski fronti zelo živahno. Stopnjevalo se je proti jutru med Breno in Piavo in ob doletenju Piavi do živahne sile. Včeraj čez dan ni bilo večjih infanterijskih bojev. — Šef generalnega štaba.

Načelnik generalnega štaba o dogodkih v Italiji. Generaloberst baron Arz se je izrazil glasno nekega poročila iz Haaga o bitki ob Piavi tako: — Vsaka trditve, da se je izpremenila bitka ob Piavi za avstro - ogrsko armado v katastrofo, dokazuje popolno nezmožnost za presojo vojaškega položaja. Avstro-ogrsko armada stoji v svojih starih pozicijah na vzhodnem bregu Piave in je njena sila popolnoma nezlomljiva. Trditve, da stoji Italijani na levem bregu Piave in da je italijanska konjenica prekorajčila reko ter da goni sovražnika pred seboj, je popolnoma brezmiselnost. Vse naše inicijative se je strateški položaj izpremenil v dobro avstro - ogrskim četam s tem, da je napravila izguba 150.000 mož občno vrzel v italijansko armado. — Ta odgovor je dal go. Arz nekemu nizozemskemu korespondentu, ki ga je opozoril, da razglasa italijansko veleposlanstvo v Londonu, da so Italijani vili 55.000 Avstrijcev in da poročajo lyonski radiogrami, da je izgubila avstro - ogrska armada 200.000 mož.

Italijani zopet mislijo na sprehod v Avstrijo. »Neue Freie Presse« izjava o ozirom na zadnje dogodke na jugo - zapadnem bojišču, da so Italijani najbrže zopet takega razpoloženja, kakor takrat, ko jim je vojaški atašé na italijanskem poslanstvu na Dunaju pripovedoval, da bo vojna z Avstrijo sprehod na Dunaj. Celo z italijanske strani se čujejo svarila, naj se Italijani nikar ne vdajajo prevelikim nadam ali ententi širi take nade in vzbujajo mnjenje, da morejo notranje težkote v Avstriji biti velikega pomena za potek vojne in morejo dati rešitev. List meni, da na to stran se ni ničesar bati in ničesar pričakovati. V Avstriji pa se tudi ni prikrivalo, da je bil umik na Piavi razočaranje in težke izgube vse bole. Mi ne skrivamo takih čustev, kakor se to godi v Italiji in sploh v ententnih deželah. Ali umik na Piavi ni dal Italiji ničesar, kar je hotela doseči potom vojne. Kakšen je položaj za Italijane, ako bi hoteli prodirati preko Piave, pa kažejo vojaška razmotrivanja.

Načrti generala Diaza. Iz vojaškega razmotrivanja 2. julija. Italijan-

ske armadno vodstvo se trdno drži namena, da bi nadaljeval napad, ki je bil prekinjen z našim ofenzivnim sunkom. Čeprav so večer izstrelili večji infanterijski boji, kaže vendar živahno artiljerijsko delovanje podjetja, ki jih pripravila sovražnik. General Diaz si je postavil za cilj zopetno osvojenje Benečije. Italijanska ofenziva preko Piave pa je mogoča le, ako se Italijanom posreči, da nas preženejo iz bočnih pozicij, katere imamo na visoki planoti Sette Comuni in na gorovju med Breno in Piavo. Italijanska domišljavost se seveda ne strahuje težkote pri rešitvi takega problema, marveč italijansko armadno vodstvo misli, da ima v to svrhu potrebne moči. Ljuti napadi na našo gorsko fronto so torej del operacijskega načrta, katerega cilj je prebitje naših pozicij v nizini do Soče. — Poroča se nadalje z italijanskega bojišča, da je general Diaz pretežni del svojih rezervnih divizij spravil na tirolsko fronto.

Neresnična italijanska poročila o izgubah v naši mornarici. Mornariška sekcija vojnega ministrstva poroča uradno, da so vesti italijanskega časopisja, katere so se pa tudi v italijanskem parlamentu uradno nanašale, glede izgub v naši mornarici, neresnične. Ni res, da smo izgubili pri napadu torpednega čolna »Grillo« na Pulj eno veliko ladjo in dve pri podjetju torpednih motornih čolnov v bližini dalmatinskih otokov. Res je, da smo izgubili samo ladjo »Szent Istvan«. Napad italijanskega torpednega motornega čolna »Grillo« dne 14. maja 1918 na Pulj, se je končal z uničenjem napadalca in zajetjem vse posadke, nobena naših ladij ni pri tem čisto nič trpela. Pri potopitvi »Szent Istvana« ni trpela nikaka druga ladja nobene škode.

Število generalov v italijanski armadi znaša 395; od teh je 72 generalnih poročnikov, 165 generalmajorjev in 167 brigadirjev.

Pomorska bitka v severni Adriji.

Dunaj, 2. julija. (Kor. urad.) Dne 2. julija jutraj je zadel malhen oddelek naših torpednih enot ob veliko premoč sovražnih torpedov. Prišlo je do živahnega streljanja na majhno razdaljo ter se je našim enotam posrečilo s strelji zažgati velik sovražni rušilec. Drug sovražni rušilec je bil poškodovan. Sovražnik je prekinil boj ter se z veliko hitrostjo umaknil. Naše enote so imele le brezpomembno škodo in niso imele, razen nekaj lahko ranjenih, nobenih izgub.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

1. julija. Na asijski visoki planoti so hrabre čete našega 13. armadnega zbora včeraj jutraj zopet pričele ofenzivo. Važni Col del Rosso je bil vzet z naskokom in Col de Echelle je bil ves dan pozorišče trdih bojev. Končno je vrlost naših čet premagala trdovratni sovražnikov odpor in zavojevana pozicija je ostala v naših rokah. Proti podnevni in večeri je napravil sovražnik dva močna napada na hrib Valbella, ali sovražne mase, katerih ni pobil naš artiljerijski ogenj, je zadržala naša infanterija in jih prisilila k umiku. Letala so se udeležila na drzen način vseh bojnih faz. Izgube, katere je utrpel sovražnik dne 29. in 30. junija, so izredno visoke. 88 oficirjev in 1935 mož je bilo vjeto. Naše izgube so ostale vsled odločnega napadalnega duha naših čet in izbornega sodelovanja naše artiljerije lahke. Na ostali fronti je bilo bojno delovanje včeraj normalno. V dolini Daone in v pokrajini Nozzole v Judikarji smo presenetili nekaj malih sovražnih postojank, pri čemer smo dobili nekaj vjetnikov in vplnili nekaj strolnih pušk. Pri Zugni so bili napadali poskusi sovražnih oddelkov zavrnjeni.

Dogodki na zapadu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 2. julija. (Kor. urad.) Zapadno bojišče. Skupina prestolonasled. Rupprehta. Na mnogih točkah fronte je močan strelski napad uvedel sovražnikova podvzeta. Zavrnili smo jih. — Skupina nemškega cesarjeviča. Zapadno od Oise in južno od Aisne živahno izvidno delovanje. Močne sovražne delne napade južno od Ourcqna in severozapadno od Chateau - Thierryja smo v svojem bojnem ozemlju preprečili. Poročnik Udet je dosegel svojo 37. in 38. poročnik Kroll svojo 28. in 29. zmago v zraku. — v. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 2. julija. Z bojnih front ni česar novega.

Bern, 2. julija. Nekaj dni sem prevladuje vtisk, da je nemško armadno vodstvo na fronti končalo svoje priprave za novo ofenzivo. Skoro ¼ svojih rezerv so Nemci zbrali za fronto. Armadno območje je polno čet in neprestano vozijo še čete tla.

Curli, 2. julija. »Corriere della sera« poroča iz Pariza: Zavezniški so po vseh pravih moderne utrjevalne umetnosti kar najsilnejše izgradili zaporne pozicije pred Amiensom in Hazebroukom. Angličji, podprti od Amerikancev Belgijcev in Portugalcev, so delali na teh utrdbah dan in noč. Število jarkov se je potrojilo. Povsod so zgradili citadele ter položili globoko segajočo mrežo bodalnih žic. Tudi število topov se je silno pomnožilo.

Monakovo, 2. julija. Iz Londona poročajo: Nemogote je, da bi bili zavezniški na zapadni fronti zopet presenečeni. Zavezniški so sklenili, da to pot ne bodo ostali pasivni napram navalu nemškega orožja.

Curli, 2. julija. »Secolo« poroča iz Pariza: Za angleško fronto na Francoskem koncentrirajo ojačenja, ki so že pred enim mesecem dospela, da preprečijo vsako nevarnost, da bi Nemci predrli fronto in da bi ogrozili kanalska pristanišča. Havre in Dieppe sta bila vzeta v armadno območje. Rouen so napravili v samostojno vojaško okrožje, ostane pa zunaj vojnega ozemlja.

Rotterdam, 2. julija. V angleški poslanski zbornici je poljedelski minister Proterio izjavil, da bodo vpoklicani v vojaško službo vsi poljedelci, kar jih bo sploh mogoče vpoklicati. Sredi septembra bodo vsi na fronti, ker bo takrat položaj najbrže najbolj kritičen. Dopoldnevne armade je mnogo važnejše, kakor vse drugo, celo važnejše, kakor dobava živil. Mogoče se bodo izvršili vpoklici celo tako, da tedaj žetev se ne bo spravljena.

Curli, 2. julija. Glasom poročila »Secolo« se je vršil ententni vojni svet, ki je sklenil, za vsako ceno braniti Pariz do skrajnosti.

Berolin, 2. julija. (Kor. urad.) Tudi 1. julija so nadaljevali Angličji in Francozi s svojimi izvidnimi sunki proti nemškim črtam, pri čemur pa so imeli poleg krvavih izgub mnogo vjeto. Posebno živahno so bili boji v predpolju od gozda Nieppe do kanala La Bassée. V odseku med Arrasom in Albertom so poskusili Angličji v noči na 1. julij silnejši sunek, ki pa se v nemškem zapornem ognju ni mogel razviti. Sunek južno od Montdidiera smo z izgubami zavrnili.

Ponesrečili so se tudi trdovratni poskusi Francozov, izboljšati svoje pozicije med Ourcqom in Chateau - Thierryjem. Vzhodno od Chateau - Thierryja so poskusili prekorajčiti Marno. Njih patrulje so bile zbite, predno so dospela na severni breg reke.

Ameriška pomoč.

Berlin, 2. julija. Iz Haaga poročajo, da je sprejel ameriški senat armad. predlog. Izdati bodo znašali po tej predlogi novoro 1289 milijonov dolarjev. Zakonska predloga se bo rešila v skupni seji obeh zbornic.

Berolin, 2. julija. »Vossische Zeitung« poroča iz Basla: Glasom poročil iz Washingtona, so sklenili Amerikanci in Francozi več pogodb o gradbi številnih tovarnen za vojni material.

Velika angleška transportna ladja potopljena.

London, 1. julija. (Kor. urad.) Admiralteta sporoča: Bolniška ladja »Llandover Castle« (11.423 ton) je bila dne 27. junija jugo - zapadno od Fastaea ob ¼11. zvečer torpedirana in potopljena. 234 mož posadke pogrešamo.

London, 2. julija. (Kor. urad.) Tajnik admiraltete poroča, da je bila dne 27. junija ob ¼10. 116 morskimi mili jugo - zapadno od Fastaea od sovražnega podmorskega čolna torpedirana angleška ladja »Llandover Castle«. Ladja se je čez 10 minut potopila. Vračala se je iz Kanade ter zato ni imela bolnih in ranjenih na krovu. Posadka je štela 164 častnikov in mož. Poleg tega 80 kanadskih sanitetnih volakov in 14 bolnih. Od teh 258 je dospelo samo 24 mož v pristanišče. Mogoče je, da bodo ostale še našli. Po haški konvenciji je bil nemški podmorski čoln upravičen, ustaviti in preiskati bolniško ladjo, podmorski čoln pa je rajši bil potopljen.

Zmešnjave na Ruskem.

VELIKI KNEZ MIHAEL — CAR?

Kijev, 1. julija. Ministrski svet je sklenil prepovedati za tako dolgo, da se razmere razjasne, vsak izvoz v Besarabijo in Romunijo. Včeraj se je razširila v Kijevu govorica, da je bil v Veliki Rusiji izklican veliki knez Mihael Aleksandrovič za carja in da se že bliža s Čehi in kozaki Moskvi. Kurz za rublje je takoj poskočil za 7 kopeki.

Stockholm, 2. junija. »Times« poročajo iz Pekinga, da prihajajo neprestano močne češko - slovaške čete v vzhodno Azijo. Glasom poročila »Corriere della sera«, presegla število v Rusiji nastopajočih češko - slovaških čet že 150.000. Ker gre skozinkoz za izvežbane čete, se jim boljševiki ne morejo ustavljati. Češko - slovaške čete so zavzele Omsk ter korakajo proti Tobolsku.

Stockholm, 2. julija. Glasom poročila iz Finske, je bil vrhovni poveljnik Čehoslovakov Misenkov pri Samari od boljševikov vjet. Glasom poročila petrogradske brzojavne agencije je bil baje general Dutov odrezan od zapadne Sibirije in vjet. V zapadni Sibiriji so se baje razdelili Čehoslovaki na dve skupini od katerih je ena nanovo organizirala pod imenom »smrtna garda« ter se bojuje naprej proti boljševikom.

Moskva, 1. julija. Prof. Masaryk agitira v Ameriki za češke brigade v Rusiji. Baje se zbirajo v Ameriki češke prostovoljne čete, ki odidejo v Sibirijo.

Berolin, 2. julija. »Vossische Zeitung« prinaša govor Trockega, ki pravi: Od onega trenutka, ko je pričelo angleško in francosko časopisje, naglašati potrebo vojaškega nastopa entente v Rusiji, da prisli Rusijo k vojni z Nemčijo, sem vedno naglašal, da moramo nastopiti proti tej misli, kakor proti sovražnemu napadu na svobodo in neodvisnost Rusije. V tem oziru za nas ni razlike med nemškim vpadom in prijateljskim prihodom nekaj zavezniških armad. Če bi se morala odločiti Rusija tudi le za kratek čas med japonskim in nemškim zasledenjem, bi se moralo tudi priznati, da tvori Japonska za ruski narod večjo nevarnost.

Dunaj, 2. julija. Listi poročajo iz Kijeva: V Nikolajevu se je prepravljalo prodajati moko. Za moskovske razmere je značilno, da dobiva operni basist Šalpin za vsak večer, kadar nastopi, pogodbeno 12 pudov moke.

Basel, 2. junija. Iz Kijeva poročajo ukrajinskemu brzojavnemu uradu: Japonske čete pod poveljnikom generala Kata so se izkrcale v Vladivostoku, da podpirajo češko - slovaško gibanje proti boljševikom.

Bern, 2. julija. »Oeuvre« izve iz Pariza z ruskega veleposlanstva o nenadnem nastopu Kerlenskijev v Londonu, da je moral Kerlenskij zapustiti Rusijo vsled groženj boljševikov. Njegov beg je trajal več mesecev. Živel je pod napaknim imenom. Končno se mu je posrečilo vkrčiti se v nekem murmanskem pristanišču na angleški ladji.

Basel, 2. julija. Iz Moskve poročajo, da so pri sovjetskih volitvah dobili boljševiki 93 odstotkov vseh glasov.

London, 1. julija. (Kor. ur.) Iz Moskve poročajo, da so ljudski komisariji sklenili nacionalizirati petrolejsko industrijo. Produkcija in prodaja sta odslej državni monopol.

Iz Ukrajine.

Kijev, 2. julija. V Kijevu izhajajoča »Kijevska Misa« poroča, da je hetman pri sprejemu odposlancev kmetrov iz štirih ukrajinskih gubernij izjavil, da pripravila vlada zemljiški zakon, vsled katerega bodo izginila velika posestva in bo zemljiška banka razdelila ta posestva med ubožne kmete. Ustava zemstev se bo izpremenila ter bo skrb države, da ojači stališče kmetstva.

Anglija in murmanski obal.

London, 1. julija. (Kor. urad.) V sovjetski zbornici je vprašal poslanec King državnega tajnika za zunanje zadeve, ali mu je znano, da je sovjetska vlada v Rusiji, ko je priznala neodvisnost Finske, priznala to neodvisnost finski sovjetski vladi, ki je imela protinemske simpatije. Peharik ob murmanski obali je sovjetska vlada izročila nemški državi, da ji zagotovi prista-

nšče ob murmanski obali. Sovjetska vlada je tudi odklonila, priznati finsko neodvisnost, ki je bila finska sovjetska vlada strmooglavljena od finske buržoazije. Protestirala je tudi pri nemški vladi proti dejstvu, da se poslužujejo nemški podmorski čolni pri svojih operacijah finske obali. Zato vpraša, ali so Anglija in zavezniški ponudili sovjetski vladi svojo podporo na kopnem in na morju, da ohranijo murmansko obal Rusiji proti Finski in proti nemškemu vplivu. Državni podtajnik za zunanje zadeve Lord Robert Cecil je odgovoril, da odgovarjajo dejstva v bistvu sporočilom v prvem delu vprašanja. V slučaju, da bo ruska sovjetska vlada pozvala zavezniške na pomoč na kopnem in na morju proti Nemčiji, bodo zavezniški blagohotno presojali to vprašanje. Več za enkrat ne more obljubiti.

Politične vesti.

— Grad v koroški Vrbi v nevarnost. Celovške »Freie Stimmen« so vse iz sebe, ker hoče kupiti grad v Vrbi neki »hrvatski žid«. List kliče na dan organizacije za varstvo domače grude. Pogajanja z nemšk. kupci so se izjalovila, sedaj je nevarnost, da pride to krasno posestvo v tuje roke... Jugoslovani moramo z vsvo večjo skrbjo kakor doslej posvečati vso pozornost tuji posesti na naših tleh in kjerkoli se nudi prilika, oprijeti se je in spraviti iz tujih rok posest v jugoslovanske roke. Pozor na to stran! Stok in klici po nevarnosti naj le naraščajo po nemškem časopisju.

— Buriški prizori so se odigravali v nedeljo v Pragi na nekem soc. dem. shodu, na katerem je hotel govoriti znani soc. dem. poslanec dr. Šmeral. Delavci so ogročno protestirali ter obsipali Šmerala s Hanba-klici in psokvami. Ker se Šmeral ni hotel umakniti, je postal tumult vedno večji, dokler ni prišla policija, ki je shod razpustila in Šmerala odpeljala, da ga delavci niso dejansko napadli.

— Generalni štrajh nemških učiteljev na Moravskem. Nemška učiteljska društva na Moravskem so sklenila proglasiti za 6. julij generalni štrajh kot protest proti temu, da nemški člani deželnege odbora zavlačujejo izplačevanje draginskih doklad.

— Iz hrvatske - srbske koalicije sta izstopila vsled spora za »Hrvatsko Rijeko« poslanca dr. Lorković in profesor Šurmin. Nekateri pravijo, da bo dr. Lorković osnoval novo stranko, ki bo izdajala svoje posebno glasilo. Ako sta dr. Lorković in prof. Šurmin branila »Hrvatsko Rijeko« proti večini koalicije, za to, ker sta jo hotela ohraniti programu jugoslovanskega ujedinjenja, potem ne razumemo, zakaj se po svojem izstopu iz koalicije ne pridružita skupini Budisavljevič - Valerijan Pribičević. Le s takim korakom bi pred narodom utemeljila svoj izstop iz koalicije, vsaka druga politika pa zavraja v nove blodnje in iz ziva novo škodljive spore.

— Glavno uredništvo »Hrvatske Rijek« je prevzel bivši glavni urednik »Pokreta«, saborski poslanec Večeslav Wilder. Kakor poročajo, bo v uredništvu sodeloval tudi bivši glavni urednik »Srbobrana« Svetozar Pribičević.

— Obnovitev »Juga«. V soboto 29. junija je v Osejku zopet pričel izhajati dnevnik »Jug«, ki je vsled neznošnih persekucij pred dvema mesecema prostovoljno prenehal. V uvodniku pravi: »Jug« nadaljuje svoje delo za narodne, politične, kulturne in gospodarske idealje ljudstva na temelju ujedinjenja, svobode in samoodločbe naroda Slovencev, Hrvatov in Srbov.

— Novi ukrajinski zastopniki na Dunaju in Berlinu. Z Dunaja nam poročajo: Dosedanja zastopnika ukrajinske vlade na Dunaju in v Berlinu Sevrjuk in Jakovljiv sta odpoklicana. Za poslanika v Berlinu je mesto Severjuka imenovan neki baron Steinhil, za dunajskega zastopnika pa pisatelj Lipinski.

— Vesti o bombardiranju Berlina beležijo celovške »Freie Stimmen«. Pravijo, da samo po Pragi in med Čehi kroži vesti, da je 40 do 60 angleških in francoskih letal metalo bombe na Berlin, provzročilo požare in številne človeške žrtve. »Freie Stimmen« izvajajo, da čeprav je to velika bedarija, jo vendar verjamejo Čehi, kajti neki pregovor pravi: Mi radi verjamemo to, kar hočemo, in po tem pregovoru se ravna jo lahkoverni Čehi.

— Iz ogrske zbornice. V seji ogrske zbornice dne 2. t. m. se je zavzemal poslanec Gieswein za aktivno in pasivno volilno pravico žena za občinske in municipalne zastope. Za današnje sejo poslanske zbornice je priglasihih več interpelacij, med njimi interpelacija grofa Stefana Tisze, češ da provincialno prebivalstvo strada. Obenem bo zahteval tudi izpremembo odredb glede žetve. Poslanec Fenyös je priglasihih interpelacijo, v kateri bo vprašal, koliko izgub so imeli Madžari v Italiji. Poslanec Huszar je vložil interpelacijo glede obrekovanja članov kraljevske hiše, zlasti kraljice, kar je v zvezi z dogodki na italijanskem bojišču. Interpelacija pravi: Ker razširjajo tajni agentie in pomočniki sovražnika v zvezi z dogodki na italijanskem bojišču najverjetnejša in najhudoobnejša obrekovanja članov kraljevske hiše, zlasti pa kraljice Cite, vprašam: Kaj je storila vlada, da stori konec tem brezmiselnim vestem? Kaj namerna vlada storiti, da pred vsem svetom znova dokaže, da ni nobenega Madžara, ki bi se dal tudi le za trenutek zapeljati od teh obrekovanj entente?

— Pogajanja z Nemčijo. V Solno-gradu se vršča pogajanja med našo in nemško vlado bodo baje izključno gospodarskega značaja ter bodo obsegala poleg carinske tarife še druga finančna vprašanja. Nemški državni kancler grof Hertling in dr. tajnik dr. v. Kuhlmann bosta prišla na Dunaj ter se bosta z avstrijskimi in ogrskimi resortnimi ministri in obema ministrskima predsednikoma

posvetovala o važnih principijalnih vprašanjih. Oba nemška državnika pričakujejo na Dunaju v soboto. Ogrski resortni ministri se bodo odpeljali najbrže v petek na Dunaj.

— Srbska deputacija v italijanskem parlamentu. »Agenzia Stefani« 2. julija: V soboto popoldne je šla deputacija srbskega parlamenta na Monte Citorio, da poda italijanski zbornici pozdrave srbskega naroda. Delegate je sprejelo odposlanstvo zbornice predsedstva. Navzoči so bili številni italijanski poslanci. Poslanec Rotta se je zahvalil imenom zbornice in izrazil upanje, da bo Jadransko morje vezalo svobodno Srbijo z Italijo. Na to je govorilo še več govornikov, ki so izrekli svojo vero v zmago entente.

— H Kuhlmannovemu govoru. Francosko socialistično časopisje je soglasno mnenja, da pomeni govor dr. von Kuhlmann velik korak miru naproti. »Journal de Peuple« pravi, da mora ententa storiti brezpogojno podoben korak. »Bataille« zahteva od ententnih vlad, da naj Kuhlmannu, ki je odprl s svojim govorom vrata pogajanja, takoj odgovore.

— Jugoslovani v ameriški vojski. Nemški listi poročajo: Turinska »Stampa« je izvedela od svojega pariškega dopisnika to-le vest: Povodom ponudbe, ki so jo Jugoslovani podali predsedniku Wilsonu, da sestavijo prostovoljsko vojsko 300.000 do 400.000 ljudi, priobčuje »Excelsior« te-le poudinosti, ki jih je prejel iz pariških jugoslovanskih krogov: Odkar je napočila vojna, se je doselilo v Ameriko 800.000 Jugoslovancev. Kakor v Washingtonu, tako imajo po vseh večjih ameriških mestih podobore jugoslovanskega odbora. Ko so Združene države napovedale vojno, je washingtonski odbor zabil srbsko vlado, da mu pošlje častnike, ki bi izurili vojake. Pod poveljstvom polkovnika srbske vojske Pribičevića je poslala Srbija zaprosene častnike v Severno Ameriko. Glede na to, da utegne ta jugoslovanska vojska doseči komaj število 100.000 mož, je pretirana vest, da se sestavi armada 300.000 do 400.000 vojakov.

Z Goriškega.

30. junija 1918.

Svitel žarek v temnih dneh. Oblasti so krenile na pravo pot. Prišlo se do spoznanja, da je begunec, ki se je vrnil v domovino, a ne more prebiti v lastni podrti hiši, marveč v sosednem kraju, pri srečnejšem sosedu ali pa v baraki, še vedno begunec in da pritiče takemu še nadalje begunska podpora. To velja pa samo za begunce iz skupine B in C. Po § 6. zakona z dne 31. decembra 1917 glede varstva vojnih beguncov določa, da se vsi tuji begunci iz skupine B in C, ki so se sicer vrnili, a morajo stanovati radi vojnih poškodb na svoji hiši drugod, še dva meseca po onem dnevu, ko so se preselili zopet v svojo popravljenno hišo, begunsko podporo. Ljudem bo s tem nekoliko pomagano, kajti skoraj vse naše občine spadajo pod skupino B in C in skoraj vse hiše so nezmog. ne dati svojemu lastniku in njegovim družini pravo zavetje.

V Gorici je sedaj 4950 oseb, t. t. takih, katere je magistrat sprejel v lastno aprovizacijo. Sem se ne računajo okoličniki, prebivajoči v mestu, pa tudi one osebe ne, ki so sicer prišle sem za del časa, a ne še za stalno. Počasi, a stalno se večja število goriških meščanov, ki bi bilo v tem času gotovo še večje, če bi se hiše popravljale po gotovem sistemu in ne na način, ki prica o protekeli gotovih privilegirancev po stanu in narodnosti.

Kmetici iz Vrtojbe se je slednjič vendarle posrečilo, iztakniti neke na Krasu prazno barako. Dobila je od poveljstva dovoljenje za prenos barake v domačo občino. Z velikim trudom je kmetica to barako razdrla in s še večjim trudom prišla do avtomobila, ki ji je pripeljal deske domov. Razdrti je lahko, a težje zopet postaviti. To je takoj spoznala kmetica in se odpeljala k znani ji družini na Stajersko po par kilogramov koruzne moke za polento svojim delavcem, ki bi imeli postaviti barako. Še prej je bila izročila deske svojemu sosedu v varstvo. Slučaj je nanesel, da so prišli koi drugi dan Ogri v vas in iskali primerne barake za se. Dobili so jo, sosed je sicer branil pravice svoje nenavzoče sosedu, toda Ogri so le nemtudumirali, odnesli deske, postavili daleč stran barako in kmetica je prišla na ta način ob barako.

Vsaj nabiralnik! Prosili smo svoj čas pošto ravnateljstvo v Trstu, naj vpošleva opravljene želje goriških meščanov in naj otvori za severni del mesta pošto podružnico. Pošto ravnateljstvo se ni odzvalo tej prošnji. Ima gotovo tehtne razloge za to. Ob enem smo omislili, da je v celem mestu en sam nemški

Vesti iz primorskih dežel.

Umrl je v bolnici v Gvoreu na Ogrskem gospod dr. Anton Tonkli, odvetniški kandidat iz Gorice, rezervni artiljerijski poročnik, vsled rane, dobljene na bojišču. Pokojnik je bil sin rajnega gorškega odvetnika dr. Nikolaja Tonklicja.

Zenska realna gimnazija v Zadru. Iz Zadra poročajo, da se odprta tam zenska realna gimnazija. To je prvi zavod te vrste v Dalmaciji.

Išče se Jožef Mungerle in njegova žena Marija, stanujoča pred vnojo z Italijo v Kostanjevici št. 76. p. Kanal, županstvo Ajba, Kdor bi kaj vedel, naj blagovoli naznaniti to Posredovalnic za gorške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/1.

Po svojem sinu poizvedute Fran Lozar, Vrtovin 32, pošta Črniče na Goriskem. Sin Anton je bil v zadnjem času vjetnik v bolnici v Kalugi št. 24. služil je pri 97. pešpolku. Kdor izmed vračajočih se iz Rusije bi kaj vedel o njem, naj sporoči očetu na gorenji naslov.

Kdo ve kaj? Alojzij Pahor, k. u. k. Militar Kommando, Hanacker Lager Gruppe Nr. 1, Lebring pri Gradcu bi rad izvedel, kje se nahaja družina Antona Pahoria iz Hudega loga št. 10. Kdor kaj ve, naj mu sporoči.

Kdo ve kaj? Kdor izmed vračajočih se iz Rusije bi vedel kaj o Francetu Besedniku iz Rihemberga, vas Pederje št. 108, na Goriskem, ki je služil pri 27. pp. in bil koncem 1914. v taborišču v Vini, leta 1915. v Taškentu in je zadnjič pisal 8. julija 1918. naj sporoči njegovi sestri Mariji Horčinski v Gradcu, Klosterwiesgasse.

Dnevne vesti.

— Za našo gladno dečo. Osrednji odbor slovenskih, hrvatskih in srbskih žen v Zagrebu je pozval jugoslovansko javnost, da naj na praznik slovenskih apostolov Cirila in Metoda posveti svojo skrb našim gladnim dečam. Na tisoče je naših ubogih otrok, katere moramo rešiti gotovega pogina, žalostne smrti od lakote. Na Hrvatskem se vrši velikopotezna akcija za rešitev naše gladne deče, ki jo sprejemajo plemeniti ljudje, da jo prehranijo. Iz Bosne, iz Dalmacije, iz Istre in Goriske prihaja naša deča, izstajdana, mršava, in najde na Hrvatskem streho in kruha. Kdor je ne enkrat videl tak otroški transport, le enkrat si ogledal te nedolžne trpinke, ki so dostikrat kakor okostnjaki, da meni, da že umirajo in jih je potem obiskal čez nekaj tednov, ta ne bo do konca svojega življenja pozabil prizora, nikdar pa tudi ne bo nehal občudovati plemenitosti in zaslужnosti našega narodnega ženstva, ki s svojo akcijo za gladno dečo vrši pravo narodno materinsko službo. Skrb za našo gladno dečo zahteva mnogo sredstev in zato se obrača zagrebški odbor na jugoslovansko javnost z milo prošnjo, da se na narodni praznik predvsem spomni naše deče. Slovensko ženstvo se bo temu pozivu odzvalo s posebno vnetostjo, slovenska mati ne bo hotela zaostati v skrbi za otroke naroda, njeno srce se bo v ljubezni odprlo našim dečam in njena roka bo zbiral darove za stradalajoče fanke in dekletca, ki jih moramo rešiti pogina. Ljubljansko narodno ženstvo bo pod vodstvom gospe županje Franje dr. Tavčarjeve na narodni praznik zbiralo pri narodnih ljudeh prispevke, ravnotako pa se naj v sleherni slovenski vasi osnuje odbor žen in deklet in naj na dan sv. Cirila in Metoda od hiše do hiše trkaio na slovenska srca: Za naše otroke, za našo ubogo, stradalajočo dečo!

— Ciril - Metodovi kresovi. Kakor nam poročajo z dežele se bodo povsodi zazigali na predvečer slovenskih apostolov Cirila in Metoda kresovi, kot znamenja naše narodne probudenosti. Letošnji narodni praznik je posvečen zbiranju za našo gladno dečo.

— Spominska plaketa Prage Ljubljani. Včeraj popoldne se je peljal skozi Ljubljano v Cerkev gospe Jaroslav Kvapil, češki pesnik in dramatik, šef drame Narodnega divadla v Pragi, glavni aranžer prekrasnih jubilejnih slavnosti meseca maja v Pragi. V imenu gledališkega konsorcijskega je preskrbel pozdravil g. mag. nadkomisar Fr. Govekar ter mu sporočil pozdrav Ljubljanskega župana, g. dr. Iv. Tavčarja. G. Jar. Kvapil je izročil za mesto Ljubljano v veleokusni kaseti veliko srebrno plaketo. Kasete svetlorjavne usnju ima pod reliefno dramsko masko s češkim levom z zlatimi krkami vtisnjen napis: »1868 Narod sobor 1918«; notranjost kasete iz sivca usnja ima zlato tiskano posvetilo: »Ljubljani na pamet jubilejnih slavnosti češkega Narodnega divadla v Pragi v letu 1918.« Plaketa v srebru kaže na glavni strani pod široko razvijajočo slovensko lipo klečečega moža, ki lovi z desnico padajoče sadije, na levi teče Vltava ob Vyšehradu v ozadju se vidi slavna čes. gora Rip, na desni pa so početne besede otvoritvenega govora dr. K. Sladkovskega ob polaganju temeljnega kamna: »Zanlesek dlouho svírané srdce české, zaplesal s nim srdce slovanské!« Nad lipo je napis »Narod sobor«. Nasprotna stran ima v sredi napis: »Na pamet padesátého výročí položení základního kamene Narodního divadla, v oblíki širokého venca pa se víje okolí národní relief, ki kaže spreved ob prevažanju temeljnega kamna z gore Rip v Prago. Zastavonoša na konju, trojica češ. obrtnikov, trojica češ. akademikov, trojica jezdecov in dirajočih konjih, dvojica delavcev, dvojica Sokolov, a sredi vseh z venci in petljami okrašenimi temeljni kamen ripski, ki ga vleče četvorica okrašenih konj. Izredno fin, jasen in okusen je ta relief, vzlic mnogim figuram neprepložen in povsem naraven. Idealo simbolično umetniško delo je izvršil češ. akad. kipar O. Španiel, kaseto pa češ. umet. obrtnik K. Lindauer. — G. Jar. Kvapil s svojo gospo soprogo, dramatičnim umetnikom Dyldovo in hčerko ostane na letovišču v Cerkevici nekaj tednov. Povedal je pri tej priliki, da se je slav-

nostna predstava v Nar. divadlu na korist sloven. narodnega gledališča obnesla sijajno ter da se v bodoči sezoni vprizore Iv. Cankarjevi »Hlapci«, ki jih je v Pragi predlagal Govekar, ki jih je že prevajalo na češki jezik. Tako doživlja slovenska izvirna drama, ki je v Ljubljani zaradi cenzure nemogoča, svojo premiero v Narod. divadlu v Pragi.

— Padel je 19. junija na italijanskem bojišču na čelu svoje stotnije zašel od granače, c. kr. poročnik v rezervi Arko Videmšek, sin c. kr. nadoficijala Josipa Videmška iz Celja. Bil je dvakrat odlikovan. Padlemu junaku časten spomin!

— Padel je 15. junija t. l. na italijanskem bojišču rezervni nadporočnik Josip Uršič.

— Imenovanje. Cesar je imenoval stotnika 14. zbornega poveljstva Frana Ketteja za majorja.

— Odlikovanje. Delovodja v tukajšnji tobačni tovarni Ignacij Habicht je odlikovan s srebrnim zaslужnim križem s krono povodom svoje vpkoklitive.

— Z železnim zaslужnim križem na traku hrabrostne svetlinje so bili odlikovani sledeči Ljubljanci neke železniško - varstvene stotnije v okupirani italijanskem ozemlju: Joško Ravnihar, inkasant »Narodne tiskarne«; Karel Goršič, čevljarški mojster; Leopold Rejc, krojaški mojster in Josip Terček.

— Osebnost. Urednik g. J. K. Strakaty, kateri je zastopal na ustanovnem zboru JDS, češko statopravno demokracijo in uredništvo Narodnih Listov se je danes odpeljal iz Ljubljane v Zagreb, odkoder se poda v naše primorske kraje.

— Sedaj nam že tudi k. k. Finanzwachstheilmann z dežele pošilja nemške dopise, v katerih zahtevajo od nas uslug in sicer s famoznim ugovodom »Man ersucht«. Vsem takim »dopisnikom« sporočamo, da je škoda truda in papirja.

— Zahteve železničarjev. Železniški minister je sprejel včeraj odposlano osovbo državnih železnice ter mu sporočil stališče vlade napram spomenici, ki so to izročile vladi razne železničarske organizacije. Glede zahteve, ki jo hoče vsiljati gotovega zneska draginske doklade v plačo, je izjavil minister, da se mora z ozirom na sedanje nerazjasnane razmere za enkrat držati sedanega sistema draginskih doklad. Opustitev drag. doklad pa se bo izvršila prav gotovo z regulacijo plače, kakor bodo to zahtevale svoječasne razmere. Zato se ni bati, da bi se opustile draginske doklade, ne da bi se istočasno na novo uredili dohodki. Za enkrat se bo razširil plačilni shema nižjih državnorazrednih nastavljenec s priklopljenjem po dveh plačilnih stopenji pri treh služniških kategorijah in s priklopljenjem ene stopnje pri stopinjah B in C poduradnikov. Isto, kakor za splošno regulacijo plač velja v bistvu tudi glede nove ureditve stanovanjskih prispevkov. Vprašanje se mora neodvisno od splošne regulacije plač vsakako rešiti v času, ko bo odpravljen zakon o varstvu najemnikov. Zahtevo po 50% zvišanju draginskih doklad je upoštevala vlada z novo dovolitvijo enkratne draginske doklade meseca avgusta. Državnorazrednim nastavljenecem je dano poleg tega pooblastilo, da smejo na zahtevo izplačati na račun tretji podpor se meseca julija do 50% enkratne podpore. Na ta način se je ugodilo želji delavstva, da naj se izplača diferencni znesek za v avgustu 1917. dane denarne podpore. Minister je tudi obljubil, da se bo sedaj samo kot vojna odredba uvedena šlema klavzula za odpoved stalno uvedla s koncem vojne. Glede želje po dvojnem vračunavanju vojni let se je moral železniški minister omejiti na izjavo, da se bo izvršilo vstetje službenega časa za vojna leta samo v okvirju akcije, ki bo obsegala vse državne nastavitve. Zahtevo po definitivnem imenovanju vseh nastavljenec po najdeli dveletnem provizoričnem službovanju, se tako splošno ne more ugoditi, pač pa se bodo skrajšali roki predslužbe za imenovanja, ki bi se morala izvršiti 1. julija 1918. tako, da bodo znašali ti roki pri večini služniških kategorij podlugo leto do 3 let. Nadaljna izvedba tega skrajšanja je odvisna od vsakokratnih razmer pri posameznikih, ki se morajo ugotoviti pred vsakim napredovalnim terminom. Željo po ustanovitvi enotnega starostno-preskrbovalnega instituta se bo za enkrat ugodilo na ta način, da se bo dovolila udeležnikom pri še obstoječih preskrbovalnih fondih nazadnje podpravljenih privatnih železnicih opcija za postopanje po ugodnejših preskrbovalnih normah avstrijskih državnih železnice. — Nasproti zahtevi železničarjev, da se postavi v aprovizacijo na isto stopnjo z municijami delavci je sporočil minister zastopnikom osovbo, da je itak poskrbel za prednosti svojim nastavljenec v prehrani in da se mu je že posrečilo zagotoviti za prihodnje tedne zlasti za osovbo, ki stanuje na Dunaju in na Nizje Avstrijskem več moke in sočiva, da pa mora skrbeti tudi za druge kronovine, da more pomagati tam, kjer bi se izkazala trenutna potreba. Tudi bo železniško ministrstvo vplivalo na privatne železniške družbe, da istočasno skrbje za svoje osovbo ter je železniško ministrstvo že dosedaj v tem doseglo uspeha. V debati, ki se je na to razvila so opozarjali člani deputacije zlasti na točko I. spomenico o vračunavanju dela draginskih doklad v plačo, ter se je zlasti naglašalo, da bi ureditev tej zahtevi končala vznemirjenje med osovbo.

— Iz ruskega vjetništva. Preko Vratislave smo izvedeli po prijaznosti g. višjega poštnega oficijala Tomazina, da so se nahajali 9. marca t. l. v Črnem Jaru v guberniji, Astrahan v Rusiji še enoletni prostovoljci 17. pp. Josip Barčič, Metod Wilfan in Anton Ravnik ter enoletni prostovoljec dom. polka št. 26. Franc Schegula. Nekateri izmed teh že del časa niso pisali domov, oziroma njih pisma niso dospela na naslov. Iz pisma je razvidno, da je šlo omenjenim prostovolcem meseca marca zelo slabo.

— Kdo izmed vračajočih se vjetnikov bi mi mogel povedati kaj zanesljivo o Stankotu Bizjak, iz Ljubljane, Tržaška cesta 5. Vpkoklizen je bil junija 1915. Nazadnje je služil 14. peš-

polku, potem baje še pri 8. Vjet je bil avgusta 1916. Njegov naslov v Rusiji: Stanko Bizjak, Gub. Kiev, Mestečko Belaj, Cerkov Svodnoj, Dolovoj 804. Hospital 19. Baracke 18. Palata. Tozadnja, kolikor mogoče točna pojasnila prosim na naslov: Rudolf Bunc, Spodnja Šiška št. 285 pri Ljubljani.

— Izhajanje »Tedenskih Slik« je c. kr. deželna vlada zopet dovolila. Izdajateljstvo poskrbi, da izide list v kratkem.

— XI. izvestje cesarja Franca Jožefa I. mestnega deklarskega liceja v Ljubljani za šolsko leto 1917/18. Izdal Ivan Macher, c. kr. profesor in ravnatelj. V vojaški službi sta se izmed članov učiteljskega zbora profesorja dr. Rudolf Molč in dr. Janko Pretnar, ga nadporočnika. Nadalje je učiteljska gospodnina Jerica Zemljanova voditeljica kuhinje v neki bolnici na jugozapadni fronti. Učiteljski zbor mestnega deklarskega liceja za obvezne in neobvezne predmete šteje 18 članov. Učiteljski zbor petrazredne ljudske šole 11 članov in učiteljsko trgovskega tečajja 5. V preteklem šolskem letu je bilo na zavodu učenk 270, in sicer iz Ljubljane 120, z ostalega Kranjskega 96, Stajerskega 21, s Primorskega 24, s Koroskega 2, ostale iz drugih dežel. Odlično sposobnih je bilo 50, sposobnih 196, v obče sposobnih 1, ponavljalna skušnja se je dovolila 6, nesposobnih je bilo 9, brez razredbe jih je ostalo 7. Zdravstveno stanje je bilo v preteklem šolskem letu manj povoljno. Od nalezljivih bolezni so se pojavili le posamezni slučajji. Zaradi nezadostne in neprimerne hrane pa je bolehalo mnogo učenk na malokrvnosti in bledici. Ker mlado telo vsled tega izgubi svojo odporno silo, je neizprosna smrt posegla letos s kruto roko v zavod in uničila 4 nadarjene in marljive učence. Šolsko leto 1918/19 se prične z vpisovanjem 16. septembra ob 9.—11. ure v Mladiki. Pripominja se, da so nekateri razredi skoraj zasedeni. Sprejemne skušnje se prične 17. septembra ob 8. uri. Na licejski ljudski šoli bo vpisovanje 15. septembra ob 9.—11. v Mladiki. Trgovski tečaj je namenjen v prvi vrsti učencem, ki so dovršile najmanj 4. razred mestnega deklarskega liceja, potem pa tudi deklacij, ki so dopolnile 16. leto ter s posebno sprejemno skušnjo pokazale sposobnost za umevanje trgovskih predmetov. Sprejemna skušnja bo 29. septembra v Mladiki. V trgovskem tečaju je bilo v preteklem šolskem letu 51 učenk, na licejski ljudski šoli 198.

— Za poselnike travnikov. Ker se je zaradi pomanjkanja delavskih moči bati, da se ne bode moglo pravčasno izvršiti kosnje, je vojaška uprava pripravljena stoječo travo pokupiti in to pokositi v lastni režiiji, ali pa proti primerni odškodnini posoditi delavskim moči. Dotični poselniki, katerim bi imela trava ostati na travnikih, naj se čimprej zglase pri mestnem gospodarskem uradu.

— Oddaja sena in slame. Vsi, ki imajo v Ljubljani seno in slamo, se v lastnem interesu opozarjajo, da to prijavijo takoj v gospodarskem uradu mestnega magistrata, da se izognejo tozadevnim revizijam. Da se preskrbi dovolj krme za civilno in vojaško potrebo, bode morala vsaka občina oddati primerno količino klaje. Ljubljana bode morala oddati 4000 metrskih stotov sena in 300 stotov slame. Kdor bi hotel seno ali slamo izvažati ali prodajati sploh, mora to naznaniti pri svojem občinskem uradu. Naznaniti morajo na mrvo, kakor slamo poleg poselnikov tudi najemniki travnikov in njiv.

— Umrla je v Ljubljani, dne 2. julija ga. Adela Rumpel, N. v. m. p. — Obesil se je v zaporu težakoga vojaškega sodišča podpolkovnik Leithner, ki so ga nedavno aretirali v Ljubljani z nekaterimi nemškimi trgovci vred radi goljufivih machinacij z živili.

— Zdravstveno stanje mestne občine Ljubljanske. V času od 23. do 29. junija se je rodilo v Ljubljani 8 otrok, mrtvorjen je bil 1, umrlo je 12 oseb, med njimi 9 domačinov. Za jetiko so umrle 3 osebe, med njimi 1 tujec. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli za tifuzom 4 domačini in za vrtico 3 domačini.

— Mestna zastavljalnica Ljubljanskega naznanja p. n. občinstvu, da se vrši, dne 11. t. m. redna mesečna dražba v mesecu novembru 1917 zastavljeneh dragocenosti in efektov (blaga, perila, strojev, koles itd.) od 3. do 6. ure popoldne v uradnih prostorih. Prečna ulica št. 2. Posebno so se opozarja, da na dan dražbe ni mogoče reševati ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo.

— Krško županstvo resno svari letovišarje čez poletje v Krško občino priti, ker jim obč. aprovizacija ne bo zamogla nakazovati živil. Kdor namerava priti, mora prinesiti seboj potrebno množino moke, masti itd.

— Iz Motnika nam pišejo: Kakor povsod, po naši mili domovini, tako je tudi pri nas v Motniku vse ljudstvo za Jugoslavijo. Naša občina je bila med prvimi, ki se je izjavila s svojim zavednim županom na čelu za majniško deklaracijo. Moje, žene, fantje in dekleta vsi stoje trdno za našimi poslanci. Imamo sicer par Judežev, ki bi nas prodali ne za 30 ampak za 3 srebrnike našim tlačiteljem, toda nikdo se zanje ne meni. »Resnice« pride k nam skupaj en izvod. V sosedno občino Spitalič enako eden. Vni učence svojega učitelja, slovenskega Efičiala Susteršča je tudi pri nas gotova oseba, ki to že vsak pozna, a vse se obrača od nje. Kakor je dr. Susteršči splošno denunciral vse vprek, zato tudi motniški njegov somišljenik išče »veleizdajalcev«. Denuncira na vse mogoče strani. Da imajo take denunciacije uspeh, se je že pokazalo in kot se govori bode imele še. Vranskega shoda poslance Korosca udeležilo se je tudi mnogo Motničanov. Kljub slabemu vremenu pohiteli smo poslušati našega prvoboritelja za svete narodne pravice. V Motniku smo imeli tisti dan »Grenzschutz«. Kranjska vlada je namreč že v soboto 22. junija poslala vladnega komisarja s 7 orožniki v Motnik čakati, če bi mogoče dr. Koršec ne vdrl čez mejo. Res smilili so se nam revčki, v silnem dežju so patrolirali po Motniku vrtniški se prazni brez uspeha nazaj. Hvala za »častno stražo«. Pridite še, toda v lepem vremenu!

— Kdo izmed vračajočih se vjetnikov bi mi mogel povedati kaj zanesljivo o Stankotu Bizjak, iz Ljubljane, Tržaška cesta 5. Vpkoklizen je bil junija 1915. Nazadnje je služil 14. peš-

menu! — Dne 25. m. m. je v občini Spitalič, vas Čenčine, udarila strela. Pogorela so 3 gospodarska poslopja z vsemi pritliklinami vred razun nekaj živine, ki so jo rešili. Zgorelo je tudi prašice in eno tele. Škoda je občutna.

— O železniki nesreči pred postajo Hrastnik nam poročajo: Nesreča se je pripetila v nedeljo jutraj ob 4½. na ta način, da je zavozil vlak z dopustniki od zadev v vlak z ranjenci, ki je stal pred postajo. Vsled hudega sunka je eksplodiral kotel lokomotive in oba vlaka sta pričela goreti. Razbitih je bilo 20 vagonov, 9 jih je zgorelo. Število žrtve razmeroma še ni veliko. Dosedaj je menda ugotovljenih 11 mrtvih in okrog 30 težko ranjenih. Nekaj ubitih vojakov je zgorelo. Na kraj nesreče so prihiteli iz Ljubljane in iz Celja rešilne ekspedicije, iz Ljubljane m. dr. rešilno in gasilno društvo ter mnogo zdravnikov. Promet je bil do popoldne ustavljen, vrši se pa že zopet povsem v redu.

— Čiril - Metodova podružnica na Vranskem vabi vse svoje člane in prijatelje na občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 7. julija ob 4. popoldne pri Košenini.

— V Metedah pri Slov. Gradcu se vrši v nedeljo 7. julija ob 3. uri popoldne pri g. Vrhniku igra v 5. dejanjih »Andrej Hofer«, s katero je združen srečolov in šaljiva pošta. Čisti dobiček je namenjen za nakup šolskega harmonija. Pridite v obilnem številu!

— Umrla je v Gradcu gospa Judita Jančič, vdova višjega konduktarja.

— C. kr. ravnateljstvo državnih železnice v Trstu namerava najeti za nekaj let na Kranjskem posestvo v obsegu 200—300 jugov. Pozoj je: prvovrstne njive in travniki poleg prostornih gospodarskih podjetij in posebno pripravnih za večjo živinorejo. Ponudbe je staviti c. kr. ravnateljstvo državnih železnice Trst, sedaj v Ljubljani, oddelek V. aprovizacija.

— V terek predpoldne na cesti iz Sevnice proti Mokronogu je bil izgubljen svilen moški dežnik. Pošteni najditelji se prosijo istega oddati proti nagradi v pisarni šentjanškega premogokopa v Krnelju.

— Pozabil je snoči v večernem vlaku z Dolenskega na glavnem kolodvoru neki gospod svoj površnik. Kdor ga je dobil, naj ga odda na policijo.

— Najdeno kolo. V nekem parku v mestu se je našlo kolo. Lastnik naj se zglaš pri policijskem ravnateljstvu v II. nadstropju št. 17.

— Zatekel se je pes z znakom 601. Dobi se ga v Spodnji Šiški št. 50.

Aprovizacija.

— Krušne komisije bodo uradovale v četrtek dne 4. t. m. in v petek dne 5. t. m., vsakokrat ob 8. do 11. ure popoldne. Izdajale se bodo v četrtek izkaznice za sladkor in v petek izkaznice za kruh in maščobo.

— Izkaznice za sladkor ne dobe člani vojne zveze.

— Izkaznice za maščobo dobe le člani vojne zveze, ki stanujejo v občini Vič, Moste in Zgornja Šiška.

— Količina sladkorja na karte. 1. Na vsako belo sladkorno izkaznico, veljavno za mesec julij, se dobi 1½ kg sladkorja. (Te izkaznice imajo po osem odrezkov.) 2. Na vsako rjavo sladkorno izkaznico — veljavno za mesec julij, se dobi le po ¾ kg sladkorja. (Te izkaznice imajo le po šest odrezkov.) 3. Doječa ali noseča mati ter otrok do vstetega 5. leta dobi poleg bele izkaznice še po dva odrezka rjave izkaznice (še za 1½ kg sladkorja).

— Jajca za V. okraj. Stranke V. okraja prejmejo jajca v četrtek dne 4. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. Delili jih bodo na nakazila za mast in sicer pridejo na vrsto številke 1 do 1000. Ostale številke pridejo pozneje na vrsto, kar bo pravčasno objavljeno. Določen je tale red: od 8. do 9. št. 1 do 200, od 9. do 10. št. 201 do 400, od 10. do 11. št. 401 do 600, popoldne od 3. do 4. št. 601 do 800, od 4. do 5. št. 801 do 1000. Stranke dobe po 10 jajc na osebo. Jajca stane 70 vinarjev. Vhod pri glavnih vratih.

— Prodaja ješprenja in kaše za stranke. Od četrta 4. t. m. do vstete sobote 6. t. m. se bode oddajalo na izkaznice za moko sledeče blago in sicer: v I. do V. okraju na izkaznico po 1½ ješprenja, kilogram stane 1 K; v VI. do X. okraju na vsako izkaznico po 1½ kg kaše, kilogram stane po 1 K 50 v. Po soboti se blago ne sme več oddajati. Ostanek vsega blaga je napovedati zanesljivo v ponedeljek 8. junija.

Prosveta.

— Iz gledališkega vodstva. »Slovenčev« notico pod tem naslovom v včerajšnji številki je popravil v toliko, da ostane gospod nadkomisar Fr. Govekar še nadalje v ravnateljstvu, v gledališkem svetu in upravnem svetu, da pa je iz zdravstvenih ozirov odločil posle intendantske ter z njimi tudi naslov intendanta.

— »Prodana nevesta« v Trstu. Zagrebška opera je vprizorila v ponedeljek v »Politeami Rossetto« Smetanovo »Prodano nevesto«. Ta večno lepa opera je bila v Trstu umetniška senzacija, ki je razgrela občinstvo, katerega je bilo polno gledališče, do entuziasmičnega priznanja visokih vrlin tega češkega dela. Polakova, Rjavec, Križaj, Binički, Levar, Pospešil, Ivanova, Žilčarja in drugi, vsi na svojem mestu, mojster Sachs izboren kakor vedno. Cvetje se je sipalo na vrle izvajalce. Uspeh večera nad vse sijalen.

— Podpisujte osmo vojno posojilo!

Razne stvari.

— Zračna pošta Dunaj - Budimpešta. Poroča se z Dunaja k zračni pošti, ki začne dne 4. julija poslovanje med Dunajem in Budimpešto, dodatno, da se bodo sprejemala tudi navadna pisma, ali samo ta, druge pošiljave ne. Tega prometa se bodo udeleževala vsa deželna glavna mesta in Krakov.

— Zračna pošta Dunaj - Budimpešta. Iz Budimpešte poročajo, da zračna pošta, ki začne poslovanje dne 4. junija, ne bo vozila s seboj samo pošiljave za Dunaj in Budimpešto namenjenih, marveč tudi transite pošiljave, tako za Brno, Črnuvce, Gradec, Inmost, Kijev, Celovec, Ljubljano, Lvov, Prago, Solnograd, Trst in Zader. Transita pošta bo odhajala s prvimi vlakom.

— Španska bolezen v centralnih državah. Iz Nürnberga poročajo: V obče začudenje se je pojavila bolezen, ki je pred kratkim nastopila na Španskem v Nürnbergu. V več uradih in delavskih prostorih je naenkrat zbolelo večje število oseb z znaki utrujenosti in vročice. Kakor se zdi, gre za influenco. Kraljevski okrajni zdravnik med. svetnik dr. Wetzel je izdal oklic, v katerem daje navzete kako se je varovati pred nalezjenim ter opisuje kako je treba negovati bolne. Obenem naglašja, da ni nobene vzroka za preveliko razburjenje, ker bolezen ni nevarna.

Gospodarstvo.

— Ladjedelnica v Trzinu pri Trstu se bo s pomočjo vlade obnovila. Za časa italijanske okupacije je bila ladjedelnica skoraj popolnoma porušena. Po dolgih pregovorih s finančnim ministrstvom se je vlada obvezala, dati brezobzorno posojilo v znesku 625 milij. kron. Istočasno se bo nominalna vrednost delnic na eno tretjino zmanjšala. Delniška glavniča šteje sedaj 9 milijonov kron; reducirala se bo tedaj na 3 milijone kron, obenem pa se povisja na 15 milijonov, s tem, da se izdajo nove delnice v nominalni vrednosti 12 milijonov kron. Od teh prevzame finančno ministrstvo za 25 milij. delnic, in sicer po kurzu 125 odstotkov. Na ta način se hoče sanirati ladjedelnica v Trzinu »Cantiere Navale Triestine«. Akoravno so naši pomorski interesi, ki jih imamo ob Jadranu, tangirani, nimamo mi pri sanaciji pravi nobene besede ampak dela se tako kakor vedno, preko naših glav in proti našim interesom.

— Vojni davki v Nemčiji. Glavni odsek nemškega državnega zbora je sklenil, da se obdajo vojni dobitki, ki presegajo 3000 mark, stopnjevale s 5—50 odstotnim davkom. Razvete se s uvede premoženjski davek na premoženja, ki presegajo 100.000 mark. Premoženjski davek se določi stopnjevale od 1 do 5 tisočnik premoženjske vrednosti.

— Na dunajski borzi je vladalo včeraj še precej dobro razpoloženje. Pretetičen teden so šli kurzi vodilnih akcij še precej navzdol. Zadnje vesti iz Budimpešte pa presojajo ogrsko žetev bolj optimistično. Sodiijo, da bo dosegla žetev krušnega žita okroglo 60 milijonov metrskih stotov; normalna žetev je znašala 72 milijonov stotov. Razvete se bo bila poročila iz budimpeštanske borze ugodna. Na ta način so se mogle delnice Prške železne industrijske družbe povzpeti za 36 K, delnice lesnih in usnjarskih družb pa so nekoliko padle. — Na dunajski devizni cetrli so tuje devize zopet poskočile. Dne 22. junija 1918 se je plačalo za 100 švicarskih frankov 212 kron, včeraj pa se 21850 kron. Tudi nizozemski goldinarji so poskočili, in sicer od 40875 na 425 K za 100 goldinarjev. Pred vojno se je plačalo samo 195 K. Nemška marka ter bolgarska leva sta ostali neizpremenjeni. Denar nordijskih držav pa je postal približno za 10 K dražji.

— Nemški kapital se zanima za Zagreb. Poroča se, da ustanovijo dunajski Bodenreditantstat, Unionbank in Peštanska ogrska komercialna banka v Zagrebu veliko banko z glavnico 10 milijonov kron. Banka se bo počela z ustanovitvijo industrijskih podjetij ter z eksploatiranjem naravnih darov. Zanimala se bo posebno za lesno in sladkorno industrijo. Kljub temu, da prodaja Hrvatska žito ter živino po nezasišljenih cenah ter da si je na ta način nakopičila ogromne vsote denarja, vendar mora priti tuji kapital, nemški in madžarski, v Zagreb, da industrializirajo deželo. Hrvatske posojilnice in banke imajo nešteti milijonov, tako da ne vedo, kam z denarjem. Kakor se vidi, pa je njih podjetnost jako majhna. Ako se bo hotela Hrvatska osamosvojiti na industrijskem polju, bo moral priti tamošnji kapital v druge, podjetnejše roke.

— Pridelovalce krompirja je treba opozoriti, da je ves krompir pod zaporo in da se ga sme prodajati edino le zavodu za promet z žitom v vojni. Za krompir, ki se odda do 17. julija, plača zavod po 100 kron za metrski stot; cena se potem vsakih 12 dni zniža za 16 K. Kdor pa skuša krompir pod roko prodajati in je pri tem zasačen, pride v škodo. Krompir se mu zapleni in plača le po 12 K za 100 kg.

— Izprememba v poslovalnicah za krmlila. Danes je izšla naredba urada za prehrano, po kateri se sedanja centrala za krmlila in njene poslovalnice izpremeje v poslovalnico urada za ljudsko prehrano in deželne poslovalnice v podružnice nove poslovalnice.

— Nakup konj za vojno upravo. Poselniki konj, ki hočejo prodati svoje konje vojni upravi, naj naznanijo njih ceno in število pisмено evidenčnemu častniku za konje v Ljubljani (k. u. k. Piferdeveinz-offizier in Laibach). Nakupovali se bodo konji le v starosti od 4. do 12. leta.

— Oddaja reverznih konj iz c. in kr. konjske bolnišnice v Kranju. Dne 10. julija ob 8. jutraj se bo oddalo posestnikom približno 40 reverznih konj iz c. in kr. konjske bolnišnice v Kranju. Tozadevne informacije se dobe pri vseh kranjskih razpečevalnicah konj (Pferdeverwertungstellen).

— Mestna hranilnica Ljubljanske. Promet meseca junija 1918. 1422 strank je vložilo 2.055.625 K 68 vin.; 1421 strank je dvignilo 2.131.992 K 79 vin. Stanje vlog s kapitaliziranimi obrestmi vred 73.741.217 K

Dekle, nekoliko večja v trgovini, želi mesto. Naslov pove upravnistvo »Slov. Naroda«. 3265

Prodasta se dva lepa nova stara praščka, in dva po 4 leta stara konja. — Poizve se: Poljanška cesta št. 55. 3259

Proda se za vinsko veletrgovačijo v Ljubljani. — Ponudbe pod »vinska veletrgovina 3273« na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 3260

Ribizelj se zamenja za koruzno meko ali druga živila. — Slomškova ul. 6, I. nadstropje. 3264

Išče se za kino-orkestar ena moč za 2. gosli. Vpraša se: Konjuška ulica št. 2, pritličje. 3257

Dekle, ki ima veselje do trgovine in zna tudi šivati, išče mesto. — Naslov pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 3266

Išče se dijak H. letnika Slov. trgovske šole, da bi poučeval učenca pripravljajnega težaja iste šole. Ponudbe pod šifro »Poduk/3219« na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 3267

Več dobro izurjenih čevljarstev pomočnikov se takoj sprejme na stalno delo. — Plača po paru 7—9 K. Hrana preskrbljena. J. Kos, Zagorje ob Savi 126.

Kupim dobro ohranjeno CITRE Kamniška ulica št. 186. — 3269

Gostilna na prometnem kraju blizu kolodvorja v Ljubljani se da v najem. Vprašanja pod »Kolodvor 3272« na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 3270

Nomeblovanostanovanje išče miren tukaj stalen gospod domačin. Obstoj naj iz jedne sobe, predsobe, kuhinje event. malega skladišča če mogoče v pritličju. Ponudbe na upravnistvo »Slov. Naroda« pod »miren 3270«. 3271

Pri gospodarski centrali v Ljubljani je naprodaj še nekaj modernih opremljenih 12 delnih 3260

zajčjih hlevov po 100.— K. Pojasnila daje: »Wirtschaftszentrale« Ljubljana, Dunajska cesta, skladišče »Krisper«. 3260

Za takojšnji nastop se išče : **DELAVEC:** za lažja dela, vojaštine prost. Zadoštuje tudi krepak mladenič. Služba stalna, pogoji ugodni. — Poizve se v upravnistvu »Sloven. Naroda«. — 3262

Prazne vreče vsake vrste in suhe gobe kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trgovska firma J. Kušlan, Kranj, Gor. Istotam se sprejme trgovski učenec. 3263

Arko Videmšek c. kr. poročnik v rez., odlikovan s hrabresino svetinjo II. raz. in Karlovim četnim križem, dne 19. junija t. l. na južozapadnem bojišču na čelu svoje stotnije zadet od granate izdihnil svojo blago dušo. Maša zadušnica se bode brala v farni cerkvi v Celju. Celje, 1. julija 1918.

Žalujoči ostali. Za tiko sojalje se prosil. 3275

Adela Rumpel danes v torek, dne 2. julija, mirno zaspala v Gospodu. Pogreb pokojnice bo v četrtek, dne 4. julija ob 2. popoldne iz hiše žalosti, Emonska cesta št. 6. 3276

V Ljubljani, 3. julija 1918.

Avgust Rumpel, c. kr. višji nadlovce, t. č. na bojišču, Emil Rumpel, tov. uradnik, sinova.

Rodblne: Tomšič, Koschier, Stuchly-Maschke, Mayr, kot sorodniki.

PRI POMANJKANJU MOKE je najboljši pripomoček „MEHLATA“-moka; je pridojati k vsem pekarijam, močnatim jedilom, kruhu, juham i. t. d., ker zaradi tega pecivo naraste, pridobi hranljivost, izdatnost, nasitljivost, lepo izgledanje, je sredstvo proti različnim boleznim. Vsebuje 10% sladkornih, 10% masločnih snovi. Dobi se najmanj karton s 25 zaviti za K 75.—; pri 5 kartonih še 10% popusta. Mala prodaja je K 350.— Za event. vprašanja se prosi znanca. 2137

A. POSTRZIN, GRADEC, Stajersko, STEYRERG. 60/II., COMMISSION „MEHLATA“.

Dva tapetniška vajenca sprejme tvrdka J. J. Naglas v Ljubljani.

PRODAJALKA dobro izveščana v železninski stroki, se sprejme. — Hana in stanovanje v hiši. — A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta 21. 3202

Naprodaj 4 konji! 2 lepa konja, težka, čez 15 pesti visoka, po 4 leta stara; 2 konja po 8 let, čez 13 pesti visoka. Ogleda se in pojasnila da Anton Drašler v Borovnici.

40 mladoletnih dečkov sprejme c. kr. graščinsko zakupništvo na Fužinah (Kaltenbrunn) pri Ljubljani za lahka poljedelska dela proti dnevni plači in hrani. 3240

Hiapca sprejme „Narodna Tiskarna“

Pisarniško moč možko ali žensko sprejme na pisarnem stroju, sprejme takoj odvečnik dr. Fran. Gabriček v Gorici. Plača po dogovoru. 3220

SUHE GORE (jurčke) kakor tudi druge zaplembe ne podvržene deželni in gozdne pridelke (maline, jagode, med itd.) kupuje po najvišjih cenah. M. RANT, Kranj. 2693

dekle Mala rodbina sprejme pridno, poslušno in kuhinja zmožno tudi z dežele in se vo- žnja povrne. Plača 40 kron, hrana dobra in lepo ravnanje. Predstaviti se je v Novi ul. 7, vrata št. 2. Pisemne ponudbe pod »Stalna služba 3236« na upr. »Slov. Nar.« 3236

DIJAK, ki je dovršil 5. gimn. razred, želi kake instrukcije med počitnicami. Istotam se kupi še dobro ohranjen ročnik kovečeg. — Kdo, pove upr. »Sl. N.« 3196

Prodajam okrog 47—48 hektar dobrega rdečega vina

Cena po dogovoru. Proda se najraje v skup. Franc. Remic, trgovska agentura, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 1. 3136

Stanovanje oziroma prostori za pisarno v bližini sodnije se išče eventualno se zamenja stanovanje v tem kraju, s cenim pa lepim stanovanjem na periferiji mesta. Tudi se zamenja hiša na Dunaju z hišo v Ljubljani. Ponudbe na upravnistvo »Slov. Naroda« pod »stanovanje in zamena 840«. 3261

Ženitna ponudba. 30 letni trgovec z 200.000 K premoženja se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično v starosti 20—28 let, neomadeževane preteklosti, čedne zunanosti, srednje velikosti, trgovsko naobraženo in s primernim premoženjem. Biti mora vliudna in imeti blago srce ter veselje do trgovine. Resne ponudbe s sliko, ki se vrne, na: pošto ložeče Ljubljana, glavna pošta pod šifro: „Julij“. — Tajnost zajamčena. 3261

„ADRIJA“ Mirodilnica in zaloga fotografskih aparatov ter potrebščin.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

Barvila za obleke „TEKLA“. Pralni praški. Čistila za slaminke „STROBIN“. Nadomestilo tobaka. Nadomestilo toaletnega mila. „ROŽNI PRAŠEK“ najboljšo sredstvo za negovanje polti. Preizkušeno dobro sredstvo proti moljem. — Parfimi in dišave. Sredstva za konzerviranje jajc. — Koncesijonirana zaloga strupov.

Gospodična išče stanovanja in hrano pri boljši družini v sredini mesta. Hrana tudi za družino preskrbi sama. Kdo, pove upr. »Slovenskega Naroda«. 3243

Vzame se v najem ali kupi majhna hišica v Ljubljani. Ponudbe pod »ROSTOHAR« na uprav. »Sloven. Nar.« 2334

Kdor ima obnemačni izdelotvi STANOVANJE 2 sob s pripadki, naj ponudi pod »ROSTOHAR« na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 3234

Delavce in delavke sprejme takoj v službo strojna tovarna Samsa & Co v Ljubljani, Metelkova ulica 4. Zglaševanje od 4—5 popoldne 2200

Hiša v Ljubljani. Pritlična hiša s 4 stanovanji, to je s 5 sobami in 4 kuhinjami, s precej obsežnim vrtom in vodovodom se proda. Cena je 24.000 K. — Poizve se v upravnistvu »Sloven. Naroda«. — 3254

Gospodična, večša knjigovodstva in korespondence, se sprejme takoj. — Ponudbe pod: »takoj 3203« na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 3203

Jabolčni most, večja množina, se proda. Kupijo se prazni sodi od mosta in vina. — G. STELZER, 2942

NOVO GOSJE PERJE 1 kg belega puha (Staub) . . . K 45.— 1 kg bel. puljenega I. vrsta K 26.— 1 » » » II. » K 17.— 1 » belega nepuljenega I. vrsta K 10.— 1 » » » II. » K 7.— 1 » sivga puha (Staub) . . . K 26.— 1 » sivga puljenega . . . K 7.50

Po povzetju pošilja se po 5 kg ali več. I. HALDER, Praga-Smichov, 3026 Kinského tř. 1.

Zenitna ponudba. Inteligentni 30 letni obrtnik fine stroke in posestnik se želi seznaniti v svrhu ženitve z 19—28 letno simpatično gospodično neomadeževane preteklosti s primernim premoženjem, izučeno trgovine oziroma ki bi imela veselje do trgovine ter tudi nemškega jezika zmožna. — Le resne ponudbe s sliko (katera se vrne), do 10. t. m. na upr. »Slov. Nar.« pod »Na dopustu 3263«. Stroga tajnost se jamči.

Hiša enonadstropna, s trgovskimi prozori in prodajniško opremo, zgrajena pred nekaj leti, v jako dobrem stanju, se proda v Višnji gori. Poleg hiše vrt za zelenjavo, z obširnimi sadovnjakom in lastnim vodovodom ter druga poslopja za rezo živino. — Plačilni pogoji zelo ugodni. — Pojasnila daje tvrdka: A. Kušlan, Ljubljana, Karlovska cesta št. 15.

Kupujejo se suhe češnje, borovnice ter letošnje gobe. Ponudbe z navedbo množine in cene na tvrdko Josipa Val, Ljubljana.

Velika izbira glavnikov V—1181 en gros: lesen, galilith, celuloide, rožni, iz slonove kosti glavniki za česanje in zoper prah.

Rudolf Bodenmüller, Ljubljana, Stari trg št. 8.

Vsa Jugoslavija kupuje rožna mlina za žito po najnižjih cenah samo pri edini češki zalogi ročnih mlinov JIRI FINKE, Praga II. na Moráni 5.

Prostovoljna prodaja posestva. Proda se prostovoljno na lepem in zdravem mestu, 4 km. od Ljubljanske ceste ležeče posestvo v velikosti 240 orolov. Od tega je 15 orolov njiv, 5 orolov vrta in sadovnjaka, 4 orole travnika, 7 orolov vinograde, 180 orolov loze, drugo pašniki z novo prizemno hišo in gospodarskimi poslopji. — Cena 350.000 kron. Blizja pojasnila daje Mijo Ribič obč. tajnik v Netretiču pri Karlovcu, Hrvaško. 1656

BARVA ZA OBLEKE OBLEKA pobarvana izgleda in nadomesti NOVO. Vsak si lahko brez truda in stroškov prenove obleko bodisi iz kakršnega že blaga. Najmanjša pošiljatev 10 zav. z navodilom s pošto K 10.20; trgovci 100 zav. K 40.—, 1000 zav. K 35.—, za 100 zav. K 30.—. — A. Postřizina, Gradec, Stajersko, Steyrerg. 60/II. Commis. „Mehlata“.

Kupim in plačam: Za nove zamaške za steklenice kg K 80.— stare K 40.— „šampanjske naravno zamaške, dolge ne zlomljene (ne umetne zamaške) . . komad K 1.— in jih prevzamem po povzetju brez prejšnjega vprašanja. Za vreče plačam do K 12.— za komad. — Na vprašanja odgovarjam takoj eventualno brzojavno. 3212

Leopold Markus, Gradec, Josefigasse 1.

Praykar izšlo: Dr. Alojz Zalokar: O ljudskem zdravju. Cena 3.60 K, s poštnino vred 4 K. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

„Zalokarjeva brušura je namenjena vsakomur, ki mu je na srcu sreča in bodočnost Jugoslavije.“ („Slov. Narod“.)

„Pisana je tako, da jo bereš, bereš in zopet bereš in razmišljaš.“ („Jugoslovan“.)

Kupajte le domač izdelek! to je Emona PRIZNANO NAJBOLJŠE pralni prašek Dobiva se vseh prodajalnah!

Ugoden nakup posestva! V ponedeljek, dne 3. julija t. l., ob treh popoldne se bo prodajalo na licu mesta potom prostovoljne sodne dražbe 3214

lepo posestvo s hišo št. 28 v Ljubljanski ulici (Zelena Jama). Hiša je nova z 11 stanovanji, z lepo urejenimi gospodarskimi poslopji, zlasti z dvema modernimi urejenima svinjskima hlevoma. Poleg hiše je sadni vrt in velik vrt za zelenjavo, okoli hiše več rodovitnih njiv. Na posestvo je napeljan vodovod in razen tega dve cisterni za škropljenje zelenjave itd. Najmanjši ponudek znaša 50.000 kron.

Natančnejša pojasnila daje pisarni odvečnika dr. Otona Fetiha in notarja dr. Karla Schmidingerja v Ljubljani, Sodna ulica št. 11.

Dražbeni pogoji se morejo vpogledati tudi pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, soba št. 34.

Priporoča se tvrdka JOS. PETELINC, LJUBLJANA

tovar. zaloga šivalnih strojev za obrt in domačo robo, ter njih delov, igel in olja.

Istotam prodaja galanterijskega blaga, ter potrebščin za šivilje, krojače in čevljarje. Postrežba točna in solidna — cene zmerne.

blizu frančiškanskega mostu levo, ob vodi sv. Petra nasip 7.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju

kot oficijelno subskripcijsko mesto

sprejemajo prijave na

VIII. avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih:

I. davka prosto 5¹/₂% amort. držav. posojilo 91.54%

II. davka prosto 5¹/₂% odpovedljive držav. zakladnice 95.50%

Tiskovine za prijavo in pojasnila so strankam brezplačno na razpolago pri naših blagajnah. 6